

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. lokakuuta 2022
(OR. en)

13189/22

ECOFIN 962
UEM 241
FIN 1028
COH 98
EMPL 375
SOC 549

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	28. syyskuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 494 final
Asia:	KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Jäsenvaltioiden politiikkojen jakaumavaikutusten parempi arviointi

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 494 final.

Liite: COM(2022) 494 final

Bryssel 28.9.2022
COM(2022) 494 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Jäsenvaltioiden politiikkojen jakaumavaikutusten parempi arviointi

{SWD(2022) 323 final}

Komission tiedonanto

Jäsenvaltioiden politiikkojen jakaumavaikutusten parempi arviointi

Näyttöön perustuva päätöksenteko on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan varmistaa politiikkojen onnistuminen ja politiikkatoimien uskottavuus. Vaikutustenarviointien avulla voidaan tehdä tietoon perustuvia poliittisia valintoja, ja jakaumavaikutusten arvioinnit auttavat ymmärtämään, miten nämä valinnat todennäköisesti vaikuttavat eri väestönsiin. Tämä on erityisen tärkeää nyt, kun Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot pyrkivät kohti sosiaalisesti oikeudenmukaista digitaalista ja vihreää siirtymää ja kohtaavat elinkustannusten nousuun liittyviä haasteita Venäjän Ukrainassa käymän hyökkäyssodan vuoksi.

Euroopan ainutlaatuinen sosiaalinen markkinatalous on sen vaurauden perusta. Puheenjohtaja von der Leyen korosti poliittisissa suuntaviivoissaan, että on tärkeää, että ketään ei jätetä jälkeen digitaalisessa ja vihreässä siirtymässä. Hän korosti myös Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission vuonna 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin vaikutusta. Pilarissa esitetään 20 periaatetta vahvalle sosiaaliselle Euroopalle, joka on oikeudenmukainen ja osallistava ja joka varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet.

Portossa toukokuussa 2021 pidetyssä sosiaalialan huippukokouksessa EU:n johtajat suhtautuivat myönteisesti tavoitteeseen nostaa vähintään 15 miljoonaa ihmistä pois köyhyydestä tai sosiaalisesta syrjäytymisestä vuoteen 2030 mennessä, kuten komissio esitti Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassaan YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030¹ mukaisesti. Vaikka huippukokouksesta on kulunut vain vuosi, EU:n jäsenvaltiot ovat jo sitoutuneet saavuttamaan kansalliset tavoitteensa, jotta yhteinen päämäärä voidaan saavuttaa. Samaan aikaan toimintasuunnitelman puitteissa on tehty uusia EU:n tason aloitteita tuloerojen vähentämiseksi, kuten vähimmäispalkkoja koskeva direktiivi ja ehdotus neuvoston suositukseksi vähimmäistoimeentulojärjestelmistä.

Kansainvälisesti vertailtuna köyhyys ja epätasainen tulonjako on EU:ssa suhteellisen vähäistä. Köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen ovat vähentyneet viime vuosikymmenen aikana, vaikka tuloterot kasvoivatkin pienituloisempien osalta vuosien 2008–2012 taantuman jälkeen. EU:n ja jäsenvaltioiden hallitusten toteuttamat toimet (kuten tilapäiset työllistämistukijärjestelmät ja automaattiset vakauttajat) lievensivät covid-19-kriisin sosioekonomista vaikutusta ja estivät eriarvoisuuden lisääntymistä. Pandemialla on silti ollut suhteettoman suuri kielteinen vaikutus naisiin ja joihinkin muihin ryhmiin, kuten nuoriin, matalan osaamistason työntekijöihin ja vammaisiin.

Eurooppa on jo toipumassa covid-19-pandemiasta, mutta myös viimeaikaisilla tapahtumilla voi olla vaikutuksia sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen. Venäjän perusteeton ja provosoimaton hyökkäys Ukrainaan on aiheuttanut suurta taloudellista epävarmuutta erityisesti energian ja elintarvikkeiden hintojen osalta. Korkea inflaatio uhkaa pahentaa pienituloisten

¹ Kestävän kehityksen tavoitteet 1 ja 10. [Kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030.](#)

kotitalouksien ja muiden heikommassa asemassa olevien ryhmien tilannetta, ja toimitusketjujen epävarmuus voi vaikuttaa työllisyyteen tietyillä aloilla.

EU ja sen jäsenvaltiot pyrkivät lieventämään sodan taloudellisia vaikutuksia. Komission REPowerEU-suunnitelmassa esitetään useita vaihtoehtoja Euroopan irrottamiseksi Venäjän fossiilisista polttoaineista, kuten energian säästäminen, energiantoimitusten monipuolistaminen sekä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttaminen fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi kotitalouksissa, teollisuudessa ja sähköntuotannossa. Komission ”Kaasua säästöön talven varalle” -suunnitelmalla pyritään nopeuttamaan venäläisistä fossiilisista polttoaineista luopumista ja vähentämään kaasunkysyntää EU:ssa kiinnittäen samalla erityistä huomiota heikossa asemassa oleviin kuluttajiin. Lisäksi komission ehdotuksilla Euroopan energiamarkkinoilla toteutettavista hätätoimista pyritään puuttumaan viimeaikaiseen hintojen jyrkkään nousuun ja lieventämään tästä kotitalouksille ja yrityksille aiheutuvia paineita kaikkialla EU:ssa. Vastatakseen elintarvikkeiden ja energian hintojen nopeaan nousuun jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä, joilla pyritään lieventämään inflaation vaikutuksia kotitalouksiin ja erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin kotitalouksiin.

Ilmastomuutoksen ja digitalisaation odotetaan myös vaikuttavan tulonjakoon ja eriarvoisuuteen. Vihreällä siirtymällä voidaan luoda jopa miljoona uutta työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä² ja kaksi miljoonaa uutta työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä³ sekä parantaa työpaikkojen laatua. Sen vaikutukset työmarkkinoihin voivat kuitenkin vaihdella eri alojen, alueiden, kaupungistumisasteen (kaupunki/maaseutu), tarvittavien taitojen tai työpaikan tyyppin mukaan. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ja 55-valmiuspaketissa esitetään EU:n keskipitkän aikavälin toimet ilmastomuutoksen torjumiseksi, ja myös sosiaalinen ulottuvuus on otettu alusta alkaen huomioon tässä päätöksenteossa. Jotta EU:n energia- ja ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa vuoteen 2030 mennessä, jäsenvaltiot ovat laatineet yhdenmukaiset kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat, joita päivitetään säännöllisesti. Lisäksi ne ovat sitoutuneet hyväksymään kattavan toimintapolitiikan, jolla pyritään oikeudenmukaiseen siirtymiseen kohti ilmastoneutraaliutta. Oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen annetussa neuvoston suosituksessa⁴ annetaan jäsenvaltioille konkreettisia ohjeita siitä, miten siirtymään liittyvät työllisyys- ja sosiaaliset näkökohdat voidaan ottaa huomioon. Näihin kuuluu muun muassa politiikkatoimien jakaumavaikutusten analysointi ja rahoitusmahdollisuuksien mahdollisimman tehokas hyödyntäminen. Komissio on myös esittänyt visionsa Euroopan digitaalisesta muutoksesta vuoteen 2030 mennessä ja ehdottanut digitaalista kompassia EU:n digitaalista vuosikymmentä⁵ varten. Digitaaliset perustaidot kaikille kansalaisille ja työvoiman mahdollisuus hankkia uusia tieto- ja viestintätekniikan erikoistaitoja ovat visiossa keskeisessä

² Komission tiedonannon *Ilmastotavoitesuunnitelma vuodelle 2030* (COM(2020) 562 final) ja komission yksiköiden valmisteluasiakirjan SWD(2020) 176 final mukaan: Ennuste perustuu E-QUEST-malliin, jossa käytetään matalan osaamistason työvoiman alemmaa verotusta koskevaa skenaariota eli oletetaan, että työn verotuksen kohdennettu keventäminen stimuloi matalan osaamistason työvoiman tarjontaa korkeampien nettopalkkojen kautta ja alentaa samalla yritysten matalan osaamistason työvoimakustannuksia, mikä johtaa kokonaistyöllisyyden kasvuun.

³ Vuoden 2018 ”Puhdas maapallo kaikille” -vaikutustenarvioinnin perusteella vuoden 2019 Employment and Social Developments in Europe (ESDE) -raportissa ennustettiin, että vuoteen 2050 mennessä on mahdollista saada aikaan noin kaksi miljoonaa työpaikkaa.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=COM%3A2021%3A801%3AFIN>

⁵ Digitaalinen vuosikymmen on Euroopan komission tulevaisuuteen suuntautuva strateginen visio digitaalitalouden kehittämisestä ja eurooppalaisten yritysten muutoksesta vuoteen 2030 mennessä. Euroopan komission 9. maaliskuuta 2021 esittämän suunnitelman tavoitteena on antaa kaikille mahdollisuus menestyksekkääseen digitaaliseen tulevaisuuteen.

asemassa, samoin kuin uudelleen- ja täydennyskoulutuksen merkitys, jotta voidaan estää digitaalisen kuilun syveneminen matalan ja korkean osaamistason työntekijöiden välillä.

Viimeaikaisten kyselytutkimusten mukaan eurooppalaisten suurin huolenaihe on sosiaalinen eriarvoisuus (seuraavina tulevat työllisyys, ympäristöasiat ja ilmastonmuutos).⁶ Eniten kasvanut huolenaihe EU:n tasolla liittyy hintojen nousuun, inflaatioon ja elinkustannuksiin.⁷ Jo ennen pandemiaa yli 80 prosenttia EU:n kansalaisista halusi, että kansalliset hallitukset toteuttavat lisätoimenpiteitä tuloerojen vähentämiseksi.⁸ Suuret tuloterot voivat vaikuttaa haitallisesti talouskasvuun ja vaarantaa sosiaalisen yhteenkuuluvuuden⁹, mikä horjuttaisi sosiaalisen markkinatalouden mallia ja heikentäisi sitä kautta eurooppalaisia arvoja. Tuloterot ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puute ovat kasvava huolenaihe paitsi köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa oleville myös useimmille keskituloisille ihmisille.

Jotta edellä kuvatut pitkän aikavälin suuntaukset ja lyhyen aikavälin vaikutukset eivät pahentaisi olemassa olevaa eriarvoisuutta, on välttämätöntä parantaa päätöksenteon laatua arvioimalla paremmin nykyisten ja uusien politiikkojen ja uudistusten jakaumavaikutusta. Politiikkoja suunniteltaessa on olennaisen tärkeää ymmärtää niiden vaikutus eri sosioekonomisiin ryhmiin ja maantieteellisiin alueisiin. Kun politiikat voidaan kohdentaa paremmin ja niiden mahdollisia kielteisiä vaikutuksia voidaan lieventää, voidaan saavuttaa köyhyyden vähentämistavoitteet vuoteen 2030 mennessä ja varmistaa kestävä, osallistava ja oikeudenmukainen siirtymä.

Tässä tiedonannossa annetaan jäsenvaltioille ohjeita siitä, miten eri sosioekonomisten ryhmien tuloihin kohdistuvaa jakaumavaikutusta voidaan parhaiten arvioida¹⁰ ja miten tällaiset arvioinnit voidaan parhaiten sisällyttää päätöksentekoprosesseihin. Lisäksi tiedonannossa esitetään prosessi, jonka avulla nykyisiä menetelmiä voidaan kehittää edelleen yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, ja esitellään tuki, jota komissio voi tarjota jäsenvaltioille.¹¹

Jakaumavaikutusten arvioinnin käsite

Vaikutustenarviointi on prosessi, jossa kerätään näyttöä päätöksenteon tueksi.¹² Jakaumavaikutusten arviointiin sisältyy yleensä kvantitatiivinen analyysi, jossa arvioidaan toimintapolitiikkojen (uudistusten, investointien jne.) jakaumavaikutuksia eri väestöryhmien tuloihin. Jakaumavaikutusten arviointi tarjoaa hyödyllistä tietoa ja auttaa poliittisia päättäjiä valitsemaan eri uudistusvaihtoehtojen välillä. Se saattaa myös auttaa määrittämään, onko tarpeen suunnitella rinnakkaistoimenpiteitä, joilla suojellaan haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä tiettyjen toimintapolitiikkojen mahdollisilta kielteisiltä vaikutuksilta, sekä tarjota arvokasta tietoa toimenpiteiden mitoittamista varten.

Jakaumavaikutusten arviointitekniikoilla voidaan saada määrällisiä arvioita verojen, sosiaalisen suojelun ja sosiaalisen osallisuuden uudistusten vaikutuksista sekä näyttöä

⁶ Tammikuussa 2022 toteutettu [Euroopan tulevaisuutta koskeva eurobarometri](#).

⁷ [Kevään 2022 eurobarometri](#).

⁸ Erityiseurobarometri 471 [oikeudenmukaisuudesta, epätasa-arvosta ja sukupolvien välisestä liikkuvuudesta](#), huhtikuu 2018 (europa.eu).

⁹ Ks. esimerkiksi Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD) (2015), *Divided We Stand: Why Inequality Keeps Rising*.

¹⁰ Tulevaisuudessa olisi pyrittävä selvittämään uudistusten jakaumavaikutusta myös yhtäläisiin mahdollisuuksiin, mutta tässä tiedonannossa keskitytään tuloeroihin, joiden mittaaminen on muihin näkökohtiin verrattuna huomattavasti helpompaa.

¹¹ Liitteenä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa annetaan yksityiskohtaisempaa tietoa muun muassa jäsenvaltioiden nykykäytännöistä.

¹² Se auttaa kehittämään poliittisia ratkaisuja (joko uudistusten tai investointien muodossa) tiettyyn toimintapoliittiseen ongelmaan tarjoamalla näyttöä eri vaihtoehtoista ja niiden vaikutuksista. Vaikutustenarvioinneissa tarkastellaan useita keskeisiä mahdollisia vaikutuksia, kuten taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja sosiaalisia vaikutuksia sekä vaikutuksia ihmisoikeuksiin.

julkisten palvelujen uudistamisen vaikutuksista. Julkisten palvelujen, kuten terveydenhuollon ja koulutuksen, yhtäläisen saatavuuden merkitys korostui covid-19-pandemian aikana.¹³ Luontoisetuksien uudelleenjakovaikutusten seuranta auttaisi hyödyntämään julkisten palvelujen mahdollisuuksia köyhyyden lieventämisessä ja vähentämisessä, mikä voisi siten myös auttaa tekemään jakaumavaikutusten arvioinneista kattavampia.

Jakaumavaikutusten arvioinnilla voidaan jo ennen tiettyjen toimintapolitiikkojen tai uudistusten toteuttamista selvittää, miten ne vaikuttavat eri ryhmien tuloihin. Se voi myös auttaa määrittämään tarkkaan uudistusten kustannukset (muun muassa eri vaihtoehtoja tarkastelemalla) ja suunnittelemaan korjaavia toimenpiteitä. Toimenpiteiden käynnistyttyä tehtävät arvioinnit puolestaan mahdollistavat toimenpiteiden arvioinnin heti, kun dataa on saatavilla. Tällaiset arvioinnit osoittavat, onko tarpeen toteuttaa lisätoimenpiteitä tai korjata tehtyjä uudistuksia. Jakaumavaikutuksia arvioidaan usein talousarvion valmistelun yhteydessä, mutta niiden arviointi on yhtä tärkeää myös silloin, kun suunnitellaan uudistuksia, joilla ei välttämättä ole (suoraa) vaikutusta julkiseen talouteen mutta joilla voi olla suurempi vaikutus tiettyihin sosioekonomisiin ryhmiin. Jakaumavaikutuksia olisi tarvittaessa arvioitava myös laajemmissa analyyseissä, joissa tarkastellaan uusien poliittisten aloitteiden taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä vaikutuksia.

Jakaumavaikutusten arviointi voi myös auttaa parantamaan merkittävästi julkisen varainkäytön ja finanssipolitiikan laatua. Covid-19-pandemia on rasittanut julkista taloutta, ja rahapolitiikan asteittaisen normalisoitumisen odotetaan lisäävän valtion lainakustannuksia. Hyvin mitoitetuilla menojen uudelleenkohdentamisilla tai tulojen siirroilla voidaan auttaa varmistamaan, että julkisen talouden alijäämä pysyy kurissa, mutta tämä voi olla kestäväää vain, jos jakaumavaikutukset tunnistetaan ja punnitaan hyvin. Jo asetuksessa (EU) N:o 473/2013 suositeltiin, että euroalueen jäsenvaltioiden komissiolle toimittamissa alustavissa talousarviosuunnitelmissa olisi esitettävä tietoja toimenpiteiden oletetuista jakaumavaikutuksista. Näin tehdään kuitenkin vain harvoin, ja käytäntöä voitaisiin parantaa. Talouspolitiikan EU-ohjausjakson yhteydessä annetuissa vuoden 2022 työllisyyden suuntaviivoissa suositellaan jakaumavaikutusten arviointien käyttöä sosiaalisen suojelun järjestelmien tehokkuuden parantamiseksi.¹⁴

Laadukkaan jakaumavaikutusten arvioinnin keskeiset osatekijät

Laadukkaan jakaumavaikutusten arvioinnin keskeiset osatekijät voidaan määritellä jäsenvaltioista kerättyjen hyvien käytäntöjen perusteella. Ne liittyvät ajoitukseen, analysoitaviin toimintapolitiikkoihin, käytettäviin välineisiin (malleihin ja tietoihin) ja tulosten levittämiseen.

a. Kenen olisi tehtävä jakaumavaikutusten arviointi ja missä vaiheessa ja millä tarkkuustasolla?

¹³ Näyttö osoittaa, että luontoisetuksien vaikutus tulojen uudelleenjakautumiseen on merkittävä. On tärkeää varmistaa, että politiikan muutokset palvelevat kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ryhmien tarpeita ja että niillä ei ainakaan ole näihin ryhmiin kohdistuvia tahattomia kielteisiä seurauksia. Esimerkiksi Maailman terveysjärjestön (WHO) Euroopan aluetoimiston tekemän terveydenhuollon kohtuuhintaisuutta koskevan selvityksen mukaan joidenkin maiden on suunniteltava terveydenhuoltopolitiikkansa uudelleen, parannettava tiettyjen ryhmien taloudellista suojelua ja samalla pyrittävä lisäämään julkisia investointeja terveydenhuoltojärjestelmään (ks. WHO:n Euroopan aluetoimiston julkaisu ”Can people afford to pay for health care? New evidence on financial protection in Europe”, 2019).

¹⁴ [Suuntaviiva 8.](#)

Jakaumavaikutusten arviointi olisi tehtävä sekä ennen asiaa koskevien politiikkatoimenpiteiden toteuttamista että sen jälkeen. Arviointi on erityisen tärkeää uudistusten ja investointien suunnitteluvaiheessa, koska sen avulla poliittiset päättäjät voivat arvioida suunniteltujen politiikkojen vaikutusta erityyppisiin kotitalouksiin, myös silloin, kun uudistuksilla ei lähtökohtaisesti ole sosiaalisia tavoitteita (esim. energiankulutukseen liittyvät uudistukset). Toteutuksen jälkeen tehtävien analyysien avulla voidaan arvioida uudistusten ja investointien vaikutusta erityyppisiin kotitalouksiin tietyn ajan kuluttua uudistuksen toteuttamisesta. Tämä voi auttaa suunnittelemaan uudistusten mahdollisia jatkotoimia tai korjausliikkeitä. Jakaumavaikutusten arviointi perustuu dataan ja edellyttää uudistusten vaikutusten erottamista muista muutoksista. Uskottavat toteutuksen jälkeiset analyysit auttavat varmistamaan ennen toteuttamista tehtyjen arviointien vastuullisuuden ja laadun. Kansallisten viranomaisten ohella tarvittaessa myös alue- ja paikallistason viranomaisten olisi suositeltavaa toteuttaa jakaumavaikutusten arviointeja.

Hyvä käytäntö on esittää koko muutospaketin yhteisvaikutukset, koska jos erillisten muutosten vaikutukset esitetään erikseen, osa niiden välisestä vuorovaikutuksesta voi jäädä huomioimatta. Tämä on entistä tärkeämpää, kun otetaan huomioon, että budjettimuutoksista päätetään usein yhtenä pakettina, jossa jotkin toimenpiteet on korvattu toisilla. Toimenpiteitä, joilla on huomattavia vaikutuksia, on kuitenkin syytä analysoida myös erikseen.

Antamalla jakaumavaikutusten arvioinnit riippumattomien elinten tehtäväksi voi auttaa tekemään arvioinneista uskottavampia ja tarkempia. Korkeakouluilla ja tutkimuslaitoksilla on asiantuntemuksensa ansiosta hyvät edellytykset luoda kehittyneitä jakaumavaikutusten arviointitekniikoita. Lisäksi niihin eivät vaikuta samat poliittiset motiivit kuin hallintoviranomaisiin, koska ne eivät useinkaan osallistu arvioinnin kohteena olevien päätösten tekemiseen. Tulosten toistaminen eri tutkimuslaitoksissa voi myös tehdä analyysistä kattavamman ja parantaa sen laatua ja uskottavuutta.

Jäsenvaltioita kehoitetaan

- toteuttamaan systemaattisesti jakaumavaikutusten arviointeja ennen kuin ne toteuttavat toimintapolitiikkoja, joilla voi olla vaikutusta ihmisten tuloihin, sekä mahdollisuuksien mukaan arvioimaan uudistusten ja investointien todellisia vaikutuksia myös toteutuksen jälkeen
- analysoimaan politiikkojen yhteisvaikutuksia ja yksittäisiä vaikutuksia
- tukemaan riippumattomia laitoksia jakaumavaikutusten arviointien tekemisessä.

b. Millä politiikanaloilla jakaumavaikutusten arviointeja olisi tehtävä ja kuinka pitkää ajanjaksoa arvioinnissa olisi tarkasteltava?

Jakaumavaikutusten arviointeja olisi tehtävä kaikilla politiikanaloilla, joilla on vaikutusta kotitalouksien tuloihin ja niiden jakautumiseen, eli tyypillisesti veroihin ja rahallisiin etuuksiin liittyvillä aloilla. Vakioidut mallit voivat antaa käsityksen uudistusten vaikutuksista perinteiseen välittömään verotukseen ja rahallisiin etuuksiin¹⁵, jotka ovat yleensä jakaumavaikutusten arviointien kohteena. Uudistusten vaikutuksia olisi kuitenkin pyrittävä

¹⁵ Eli välittömiin henkilöveroihin sekä sosiaaliturvamaksuihin ja sosiaalietuuksiin.

arvioimaan myös muilla politiikanaloilla, kuten työmarkkina- tai eläkeuudistusten taikka investointiohjelmien yhteydessä.

Myös kulutusverojen vaikutusta kannattaa arvioida, koska niiden vaikutus on usein regressiivinen (näin on siksi, että pienituloiset kotitaloudet käyttävät suuremman osan tuloistaan tavaroihin ja palveluihin). Tämä on yhä tärkeämpää, kun tarve vähentää hiilidioksidipäästöjä ja harjoittaa vihreää budjetointia kasvaa. Jäsenvaltioiden on suositeltavaa tehdä jakaumavaikutusten arviointeja myös varallisuusverouudistuksista, joilla on merkittävä vaikutus eriarvoisuuteen pitkällä aikavälillä, sekä luontoisuuksiin (kuten terveydenhuoltoetuuksiin) tehtävien muutosten vaikutuksista.

Jakaumavaikutusten arviointeja voidaan hyödyntää monilla politiikan aloilla. Ne ovat ratkaisevan tärkeitä, kun arvioidaan sellaisten uudistusten vaikutuksia, joilla pyritään vastaamaan megatrendeihin, kuten vihreään ja digitaaliseen siirtymään taikka viimeaikaisten kriisien vaikutuksiin. Toiset uudistukset kuitenkin soveltuvat analysoitaviksi paremmin kuin toiset. Jakaumavaikutusten arvioinnit ovat erittäin hyödyllisiä esimerkiksi silloin, kun arvioidaan sellaisten uudistusten vaikutuksia, joilla on suora vaikutus kotitalouksien tuloihin, kuten hiilen hinnoittelu ja hiilitulojen käyttö tai lämmitysavustukset pienituloisille kotitalouksille. Uusien sääntelytoimenpiteiden (kuten energiatehokkuusstandardien parantamiseen tähtäävän sääntelyn) vaikutusten mittaaminen on kuitenkin usein vaikeampaa. Toteutuksen jälkeen tehtävillä arvioinneilla voidaan kuitenkin saada hyödyllistä tietoa myös tällaisten uudistusten jakaumavaikutuksista.

Ennen toteuttamista tehtävissä jakaumavaikutusten arvioinneissa ei pitäisi keskittyä ainoastaan uusien politiikkojen ja toimenpiteiden vaikutuksiin heti toteutuksen jälkeen eli toteutusta seuraavana vuonna (vertailutilastot), vaan niissä olisi myös tarkasteltava vaikutuksia useamman vuoden aikajänteellä. Asteittain toteutettavilla politiikoilla, jotka aiheuttavat muutoksia hitaasti useiden vuosien aikana (kuten eläkeuudistuksilla), ei välttämättä ole merkittäviä vaikutuksia yhden vuoden kuluessa, mutta kumulatiivisesti niillä voi olla huomattavia vaikutuksia. Tällaisissa tapauksissa jakaumavaikutusten arviointi voi edellyttää pitkän aikavälin ennusteita, jotta uudistuksen kaikki vaikutukset voidaan ottaa huomioon. Useamman vuoden tarkastelujakso voi olla hyödyllinen myös silloin, kun väestökehityksen huomioon ottaminen on erityisen tärkeää. Tällöin dynaamisten mallien käyttö voi olla tarkoituksenmukaisempaa.

Jäsenvaltioita kehoitetaan

- toteuttamaan arviointeja välittömistä veroista, sosiaalivakuutusmaksuista ja sosiaalietuuksista
- analysoimaan mahdollisuuksien mukaan myös muiden politiikkojen ja erityisesti välillisten verojen ja varallisuusverojen sekä asian kannalta olennaisten luontoisuuksien vaikutuksia, jotta toimenpiteistä ja uudistuksista voidaan esittää kattava jakaumavaikutusten arviointi
- tarkastelemaan useamman vuoden aikajänteellä sellaisten politiikkojen jakaumavaikutuksia, joiden vaikutukset ovat kokonaisuudessaan nähtävissä vasta pidemmällä aikavälillä.

c. Millaisia välineitä olisi käytettävä?

Mikrosimulaatiomallit ovat olennaisen tärkeitä, koska niiden avulla käyttäjät voivat yleensä arvioida verojen ja etuuksien muutosten nettomääräisiä julkisia kustannuksia, politiikan muutoksesta aiheutuvia voittoja ja tappioita sekä uudistuspakettien vaikutusta köyhyyteen ja eriarvoisuuteen. Lisäksi kehittyneiden mallien avulla voidaan arvioida vaikutuksia sukupuolen ja muiden tasa-arvokriteerien, kuten vammaisuuden tai vähemmistötaustan, mukaan sekä arvioida työnteon kannustimien muutoksia ja työmarkkinoiden reaktioita politiikan muutoksiin.

Vero- ja etuusjärjestelmien uudistukset voivat vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen ja muuttaa makrotaloudellista ympäristöä. Käyttäytymisen muutosten, makrotaloudellisten tietojen¹⁶ ja väestörakenteen kehityssuuntausten sisällyttäminen jakaumavaikutusten arviointeihin voi edelleen parantaa niiden tarkkuutta.

Jakaumavaikutusten arviointi voidaan tehdä käyttämällä maakohtaista mallia (tällä hetkellä 10 jäsenvaltiota tekee näin) tai pelkkää EUROMOD-mallia (4 jäsenvaltiota) taikka molempia (12 jäsenvaltiota).¹⁷ EUROMOD on komission ylläpitämä verojen ja etuuksien mikrosimulaatiomalli, joka on kaikkien jäsenvaltioiden käytettävissä. Se kattaa välittömän verotuksen, sosiaaliturvamaksujen ja etuuksien tärkeimmät näkökohdat.¹⁸ Se on erityisen hyödyllinen jäsenvaltioille, joilla on vain vähän kokemusta jakaumavaikutusten arvioinnista.¹⁹ EUROMODin erityisenä etuna on se, että sen avulla voidaan laskea vertailukelpoisella tavalla eri jäsenvaltioissa välittömien verojen ja etuuksien vaikutukset kotitalouksien tuloihin, köyhyyteen ja tuloeroihin sekä työnteon kannustimiin. Jäsenvaltiot, joilla on pitkät perinteet jakaumavaikutusten arvioinnista, käyttävät yleensä maakohtaisia malleja, joiden lähestymistapa on räätälöidympi.

Kvantitatiivista analyysiä voidaan täydentää kvalitatiivisemmilla tarkasteluilla, jotta voidaan yksilöidä ryhmät, joihin tietyt politiikat todennäköisimmin vaikuttavat.

Jäsenvaltioita kehoitetaan

- **käyttämään mikrosimulaatiomallia, jossa arvioidaan politiikan muutosten vaikutuksia kotitalouksien tuloihin koko tulojakaumassa sekä muutosten vaikutuksia köyhyyteen ja tuloeroihin**
- **kehittämään mallejaan edelleen käyttämällä kehittyneitä tekniikoita, joissa otetaan huomioon käyttäytymisen muutokset ja makrotaloudelliset tiedot**
- **täydentämään kvantitatiivista analyysiä kvalitatiivisella analyysillä, jotta jakaumavaikutukset otettaisiin yleisemmin huomioon päätöksenteossa.**

d. Millaisia tietoja olisi käytettävä?

¹⁶ Mikrosimulaatiomalleissa ei useinkaan oteta huomioon käyttäytymisen muutoksia (kuten tuloveron muutosten arvioituja vaikutuksia työvoiman tarjontaan) tai makrotaloudellista palautetta (esimerkiksi työvoiman tarjonnan lisääntyminen voi lisätä BKT:tä ja valtion tuloja). Käyttäytymisen muutosten ja makrotaloudellisen palautteen sisällyttäminen voi tapahtua rakentamalla kehittyneempiä malleja, joissa otetaan huomioon eri vaikutukset (esimerkiksi sisällyttämällä käyttäytymisen muutokset mikrosimulaatiomalliin tai yhdistämällä mikrosimulaatiomalli makrotaloudelliseen malliin).

¹⁷ Lisätietoja on liitteenä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.

¹⁸ Yhteinen tutkimuskeskus (JRC) vastaa mallin pitämisestä ajan tasalla yhteistyössä Eurostatin ja kansallisten asiantuntijoiden kanssa.

¹⁹ Ohjelmistot ja mallit ovat helposti saatavilla, mutta kansallisten viranomaisten tai tutkijoiden on erikseen haettava Eurostatilta pääsyä taustatietoihin.

Hyvä jakaumavaikutusten arviointi edellyttää kattavia ja ajantasaisia tietoja. Tutkimuksiin perustuvat tiedot, kuten Euroopan unionin tulo- ja elinolotilastot (EU-SILC)²⁰, tarjoavat yksityiskohtaisia sosiodemografisia ja tulotietoja, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä jakaumavaikutusten arvioinnin laadun kannalta. Tutkimusten tulokset kuitenkin tulevat saataville yleensä viiveellä.²¹ Tietoja voidaan täydentää hallinnollisilla tiedoilla, jotka ovat tarkempia ja useimmissa tapauksissa suhteellisesti ajantasaisempia. Lisäksi niiden otoskoko suurempi ja maantieteellinen erittely tarkempi. Tutkimustietojen yhdistäminen tuloja, sosiaaliturvaa ja verotusta koskeviin hallinnollisiin tietoihin voi myös parantaa merkittävästi jakaumavaikutusten arvioinnin laatua. Näin voidaan myös laajentaa mallintamisen soveltamisalaa säilyttäen kuitenkin samalla tutkimuksista saadut yksityiskohtaiset sosioekonomiset tiedot.

Kansallisten hallinnollisten tietojen saatavuuden parantamiseksi olisi tehtävä enemmän.²² Anonymisoidut hallinnolliset tiedot (jotka eivät perustu otantaan) ovat arvokas resurssi jakaumavaikutusten täsmällistä arviointia varten.²³ Tällaisten tietojen olisi oltava avoimesti eri julkisten elinten ja riippumattomien tutkijoiden saatavilla. On myös tärkeää korostaa kansallisten tilastolaitosten roolia ajantasaisten, kattavien ja yksityiskohtaisten tutkimustietojen ja muiden jakaumavaikutusten arvioinneissa käytettävien tietojen toimittamisessa.

Jäsenvaltioita kehotetaan

- yhdistämään jakaumavaikutusten arvioinneissa tutkimustietoja ja hallinnollisia tietoja
- asettamaan hallinnolliset tiedot helpommin sekä julkisten elinten että tutkijoiden saataville.

e. Millaisia indikaattoreita olisi valittava?

Yhteisten mittareiden avulla poliittiset päättäjät voivat paremmin vertailla erilaisten uusien toimenpiteiden tuloksia ja arvioida niiden vaikutuksia. Jakaumavaikutusten arviointien tuotoksilla olisi mieluiten voitava mitata uudistusten vaikutusta seuraaviin tekijöihin: 1) tulonjako²⁴, 2) eriarvoisuusaste (käyttämällä joitakin keskeisiä indikaattoreita, kuten ylimmän ja alimman tuloviidenneksen tulo-osuuksien suhdetta S80/S20)²⁵, 3) köyhyysaste (käyttämällä keskeisiä indikaattoreita, kuten köyhyysriskiastetta ja köyhyysvajetta)²⁶.

²⁰ Yleiskatsaus – tulot ja elinolot, Eurostat (europa.eu).

²¹ EU-SILC-tutkimuksen osalta Eurostat saa asetuksen (EU) 2019/1700 puiteissa jäsenvaltioilta mikrotason tietoja toimintavuodelta N vuoden N loppuun mennessä. Lopulliset tulotiedot sisältävät täydelliset tietokokonaisuudet saadaan viimeistään 28. helmikuuta vuonna N+1. Maakohtaiset indikaattorit julkaistaan heti, kun tiedot on validoitu ja hyväksytty.

²² Euroopan datastrategian mukaisesti tältä osin korostetaan viranomaisten välisen datan yhteiskäytön merkitystä, koska se voi merkittävästi parantaa päätöksentekoa ja julkisten palvelujen tarjoamista.

²³ Tämä johtuu siitä, että yhtenäiset otokset eivät sovellu eriarvoisuuden mittaamiseen silloin, kun tulojen keskittyminen on suurta.

²⁴ Ekvivalentit käytettävissä olevat tulot eli tulot välittömien verojen ja etuuksien jälkeen ja mukautettuna kotitalouden koostumuksen mukaan. Kotitalouden jäsenet muutetaan kulutusyksiköiksi painottamalla heitä iän mukaan OECD:n kulutusyksikköasteikon avulla. (<https://www.oecd.org/economy/growth/OECD-Note-EquivalenceScales.pdf>).

²⁵ Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun pääindikaattori. S80/S20 on väestön rikkaimman 20 prosentin osuus tuloista verrattuna köyhimpään 20 prosenttiin. On myös hyödyllistä esittää tulojen jakautuminen tulojakauman ylemmän osan (S80/S50) ja alemman osan (S50/S20) välillä. Indikaattoria voidaan täydentää tulojakauman alimman 40 prosentin väestön tulo-osuudella (S40, joka muodostaa perustan eriarvoisuuden vähentämistä koskevalle kestävä kehityksen tavoitteelle) tai keskittyneisyys- eli Gini-kertoimella (yleisimmin käytetty synteettinen tuloerojen mittari, jolla kuvataan kertoimen, mikä prosenttiosuus kunkin maan kotimaisista tuloista jakaantuu kullekin väestön persentiilille nousevassa järjestyksessä).

²⁶ Köyhyysriskiaste, joka lasketaan niiden ihmisten osuutena, joiden vuotuinen ekvivalentti käytettävissä oleva tulo on alle 60 prosenttia mediaanitulosta, on yksi kolmesta osatekijästä köyhyys- ja syrjäytymisriskiasteessa (AROE-aste), jolla mitataan EU:n tavoitetta vähentää

Myös muita merkityksellisiä tuotoksia voidaan käyttää kansallisesta tilanteesta ja saatavilla olevista tiedoista riippuen. Jakaumavaikutusten arviointeja tehdäänkin usein sen arvioimiseksi, miten uudistukset vaikuttavat eri ryhmiin²⁷ iän ja sukupuolen mukaan (myös sukupuolitietoisien budjetoinnin²⁸ yhteydessä) tai kotitalouden tyyppin mukaan (kuten työikäiset kotitaloudet, eläkeikäiset kotitaloudet, yksinhuoltajakotitaloudet, yksin elävät aikuiset taikka pariskunnat, joilla on tai ei ole lapsia). Myös muut analyysit, kuten sellaiset, joissa keskitytään maahanmuuttajataustaisiin, vammaisiin tai muihin heikommassa asemassa oleviin ryhmiin taikka kaupungistumisasteen tai alueen mukaan eriytettyihin ryhmiin, voivat osoittautua hyödyllisiksi.

Jäsenvaltioita kehoitetaan

- **varmistamaan, että jakaumavaikutusten arvioinneissa esitetään politiikkojen vaikutukset tulojakauman eri ryhmiin (kuten tulodesiileihin) sekä myös eriarvoisuus- ja köyhyysasteet**
- **esittämään tulokset mahdollisuuksien mukaan iän, sukupuolen ja tiettyjen sosioekonomisten ryhmien mukaan eriteltyinä.**

f. Miten jakaumavaikutusten arviointien tuloksia pitäisi levittää?

Eri tuloryhmiin kohdistuvien vaikutusten analyysin julkistaminen lisää päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Se mahdollistaa ehdotettujen toimenpiteiden vaikutusten tarkemman valvonnan ja voi siten parantaa julkisen keskustelun laatua ja lisätä luottamusta päätöksentekoprosesseihin. Uudistusten vaikutuksia koskevan läpinäkyvyyden lisäämisen voidaan odottaa johtavan sellaisten toimenpiteiden hyväksymiseen, jotka vähentävät tai estävät köyhyyteen kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ja eriarvoisuuden lisääntymistä. Se voi myös auttaa kumoamaan vääriä käsityksiä politiikkojen lopullisista vaikutuksista, kun edunsaajaryhmistä saadaan tarkempaa tietoa. Esimerkiksi alustavat talousarviosuunnitelmat ovat hyvä väline esitellä asiaankuuluvien politiikkatoimien vaikutuksia eri väestönosiin.

Kun hallintoelimet asettavat jakautumisvaikutusten arvioinnit helposti yleisön saataville, se edistää julkista keskustelua ja voi auttaa saamaan yleisön hyväksynnän toimenpiteille ja uudistuksille. Jakaumavaikutusten arvioinnit olisi esitettävä julkisesti saatavilla olevissa talousarvioasiakirjoissa (esimerkiksi alustavissa talousarviosuunnitelmissa) ja kaikissa muissa uudistusten ja investointien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin liittyvissä asiakirjoissa, kuten (yhdenmetyissä) vaikutustenarvioinneissa. Sen lisäksi, että jakaumavaikutusten arvioinnit mahdollistavat näyttöön perustuvan päätöksenteon, ne voivat antaa uskottavamman kuvan poliittisten uudistusten vaikutuksista niistä käytävään julkiseen keskusteluun, johon myös työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunta osallistuvat.

köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä vuoteen 2030 mennessä. Pienituloisten mediaanitulotason etäisyys pienituloisuusrajasta osoittaa köyhyysriskirajan alapuolella olevien ihmisten ekvivalenttien käytettävissä olevien tulojen mediaanin ja köyhyysriskirajan (joka on 60 % ekvivalentista käytettävissä olevasta mediaanitulosta) välisen eron.

²⁷ Jakaumavaikutusten arvioinnin avulla voidaan esitellä eri ryhmien lähtötilanteen erot ja politiikkatoimista odotettavissa olevat muutokset (jotka liittyvät sekä ympäristöön että sosiaaliseen ulottuvuuteen, koska sosiaalisesti heikommassa asemassa olevien ryhmien elinolot ovat yleensä huonommat).

²⁸ Euroopan neuvoston yleisesti käyttämän määritelmän mukaan sukupuolitietoisella budjetoinnilla tarkoitetaan sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista talousarviomenettelyssä. Lyhyesti sanottuna kyseessä on strategia ja prosessi, jonka pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa sukupuolten tasa-arvoa koskevat tavoitteet keskittymällä siihen, miten julkisia varoja kerätään ja käytetään. Lisätietoja: Bova, E., Jerosch Herold da Costa Reis, J. (2022), "Gender Budgeting Practices: Concepts & Evidence." European Economy Discussion Paper 165, Euroopan komissio. [Sukupuolitietoisien budjetoinnin käytännöt: käsitteet ja näyttö](#).

Tiedotusvälineiden ja yleisön kiinnostuksen herättämiseksi jakaumavaikutusten arviointien tulosten on oltava luotettavia ja kohtuullisen helposti ymmärrettäviä. Tämän vuoksi arviointien julkaisemisen yhteydessä olisi esiteltävä analyysin perustana käytetyt keskeiset mallintamispäätökset. Arvioinnin tulosten esittely tiettyinä ajankohtina (esimerkiksi vuosittain) voi olla hyödyllistä, koska se osoittaa, että tuloksista tiedotetaan järjestelmällisesti. Arvioinnin tuloksia saatetaan myös pitää luotettavampina ja uskottavampina, jos riippumattomat tutkijat ovat tehneet analyysin tai voivat todentaa sen tulokset. Uskottavuutta voi lisätä myös kaikkien sellaisten mallintamisoletusten, päätösten ja tietojen julkaiseminen, jotka helpottavat analyysin toistamista.

Jäsenvaltioita kehoitetaan

- **esittämään jakaumavaikutusten arvioinnin tulokset julkisissa asiakirjoissa siten, että suuri yleisö ymmärtää ne helposti**
- **helpottamaan analyysissä käytettyjen mallien, oletusten ja tietojen yleistä saatavuutta, jotta tulokset voidaan toistaa.**

Miten komissio hyödyntää jakaumavaikutusten arviointeja ja tukee jäsenvaltioita?

Komission tulokset näyttöön perustuvan päätöksenteon alalla ovat parantuneet jatkuvasti viime vuosina. Komissio jatkaa paremman sääntelyn järjestelmänsä mukaisesti politiikkatoimiensa taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien vaikutusten systemaattista arviointia varmistaakseen ehdotetun lainsäädännön korkean laadun.^{29,30}

Lisäksi komissio aikoo jatkaa jakaumavaikutusten arviointien tekemistä, jotta uudistusten ja investointien suunnittelun kannalta merkitykselliset jakaumanäkökohdat saisivat enemmän painoarvoa. Komissio käyttää säännöllisesti EUROMOD-mallia jäsenvaltioiden valikoitujen uudistusten jakaumavaikutusten arviointiin. Analyysin tulokset esitetään myös maakohtaisissa raporteissa, jotka ovat osa talouspolitiikan EU-ohjausjakson puitteissa toteutettavia talouspolitiikan arviointeja. EU-ohjausjakso on koko unionin alueen talous- ja työllisyyspolitiikkojen yhdenmisen valvonnan ja koordinoinnin kehys.

Komissio jatkaa myös jäsenvaltioiden tukemista niiden jakaumavaikutusten arviointikäytäntöjen vahvistamisessa tai kehittämisessä. Tätä tukea annetaan ylläpitämällä ja kehittämällä edelleen EUROMOD-mallia. Komissio asettaa mallin kaikkien jäsenvaltioiden saataville ja päivittää sitä vuosittain. Lisäksi JRC tarjoaa erilaisia EUROMOD-mallia koskevia kursseja, myös siitä, miten jakaumavaikutusten arviointi tehdään. Jäsenvaltiot voivat myös pyytää lisäapua teknisen tuen välineestä jakaumavaikutusten arviointikäytäntöjen kehittämiseksi.³¹

²⁹ [Komission tiedonanto Parempaa sääntelyä: yhteistyöllä parempaa lainsäädäntöä](#) (COM(2021) 219 final).

³⁰ [Parempaan sääntelyn välineistö](#) (marraskuu 2021), erityisesti [väline nro 30, Työllisyys, työolot, tulonjako, sosiaalinen suojele ja sosiaalinen osallisuus](#).

³¹ Tältä osin JRC on vuodesta 2017 lähtien tehnyt yhteistyötä hankkeissa, joissa jäsenvaltioille annetaan teknistä tukea mikrosimulaatiosta ja hallinnollisten tietojen käytöstä vero- ja etuusuuuudistusten arvioinnissa. Tämä mahdollistaa jakaumavaikutusten arviointimallin kehittämisen hyödyntämällä paremmin EUROMOD-mallia, joka perustuu tutkimustietoihin ja hallinnollisiin tietoihin. Tällaisia hankkeita on toteutettu Kreikan, Slovakian, Liettuan ja Romanian kanssa. Lisäksi Espanjan kanssa toteutetaan valmiuksien kehittämistä koskevia ja muita tapauskohtaisia hankkeita.

Komissio jatkaa myös keskinäisen oppimisen tukemista kokoamalla yhteen sekä sellaisia jäsenvaltioiden edustajia, jotka osallistuvat aktiivisesti jakaumavaikutusten arviointien tekemiseen kansallisissa hallintoelimissä, tai kun on kyse jäsenvaltioista, joissa jakaumavaikutusten arvioinnit eivät ole vielä niin yleisiä, sellaisia henkilöitä, jotka saattavat tulevaisuudessa osallistua arviointien tekemiseen. Keskinäisen oppimisen tapahtumissa käytävissä keskusteluissa käsitellään jakaumavaikutusten arvioinnin eri näkökohtia, mikä mahdollistaa parhaiden käytäntöjen vaihdon. Koska jäsenvaltioiden jakaumavaikutusten arviointikäytännöt eroavat merkittävästi toisistaan, toisten kokemuksista oppiminen ja kunkin maan olosuhteisiin mukautettavissa olevien parhaiden käytäntöjen hyödyntäminen tuo selvää lisäarvoa.

Osana jäsenvaltioiden kanssa toteutettavaa keskinäisen oppimisen ohjelmaa komissio seuraa jakaumavaikutusten arviointien käyttöä alustavissa talousarviosuunnitelmissa ja muissa yhteyksissä ja tiedottaa asiasta sosiaalisen suojelun komitealle ja työllisyyskomitealle, jotka ovat TSTK-neuvoston neuvoa-antavia elimiä, sekä talouspoliittiselle komitealle, joka on talous- ja rahoitusasioiden neuvoston (Ecofin) neuvoa-antava elin.

Komissio

- jatkaa säännöllisesti jakaumavaikutusten arviointia, myös osana talouspolitiikan EU-ohjausjaksoa**
- jatkaa jäsenvaltioiden tukemista niiden jakaumavaikutusten arviointikäytäntöjen vahvistamisessa tai kehittämisessä (muun muassa tukemalla keskinäistä oppimista ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa sekä asettamalla saataville EUROMOD-mikrosimulaatiomallin ja kehittämällä sitä edelleen)**
- seuraa, miten jäsenvaltiot käyttävät jakaumavaikutusten arviointeja.**

Päätelmät

Tässä tiedonannossa kuvattujen erilaisten pitkän aikavälin suuntausten ja lyhyen aikavälin vaikutusten yhteydessä korostuu, että uudistuksia ja investointeja suunniteltaessa on tärkeää kiinnittää enemmän huomiota jakaumanäkökohtiin. Sen vuoksi jäsenvaltioita kehoitetaan noudattamaan annettuja ohjeita, jotta ne voivat laajentaa ja parantaa jakaumavaikutusten arviointikäytäntöjään. Arviointien tuloksena syntyvissä analyyseissä olisi esitettävä uskottava kuva politiikkojen vaikutuksesta eri sosioekonomisiin ryhmiin, ja analyysit olisi asetettava suuren yleisön saataville poliittisen keskustelun laadun parantamiseksi. Komissio on valmis tukemaan jäsenvaltioita jakaumavaikutusten arviointimenetelmien kehittämisessä, seuraamaan nykyisiä käytäntöjä ja tarjoamaan foorumin näkemysten vaihtoa varten siitä, miten jakaumavaikutusten arviointia voitaisiin edelleen parantaa.